

ارتباط برخی از شاخص های تن سنجی مادر و وزن هنگام تولد نوزاد در بیمارستان علوی اردبیل

علی نعمتی^۱، سبیل رفاهی^۲، دکتر منوچهر براک^۳، دکتر منیژه جعفری^۴، غلامحسین اتحاد^۵

^۱ نویسنده مسئول: مربی تغذیه گروه علوم پایه دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل E-mail: a.nemmati@arums.ac.ir
^۲ مربی فیزیک پزشکی ^۳ استادیار اطفال ^۴ پزشک عمومی ^۵ مربی میکروبیولوژی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

چکیده

زمینه و هدف: ۱۱٪ از کل نوزادان تازه متولد شده در کشورهای در حال توسعه کمی وزن هنگام تولد دارند. وزن هنگام تولد در سلامت فرد، خانواده و جامعه نقش بسزائی دارد. کاهش و افزایش وزن هنگام تولد به بیش از حد استاندارد با مرگ و میر و بیماری همراه است. هدف از این بررسی تعیین ارتباط برخی از پارامترهای تن سنجی مادر نظیر شاخص توده بدنی (BMI) Body Mass Index)، وزن قبل از بارداری، سن مادر در زمان بارداری و قد مادر روی وزن هنگام تولد می باشد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی- تحلیلی است که از میان مادران باردار که جهت زایمان به بیمارستان علوی اردبیل مراجعه کرده اند ۳۰۰ نفر انتخاب شدند. وزن و قد مادر قبل از بارداری از پرونده مادر استخراج و BMI مادر قبل از بارداری از تقسیم وزن به مجذور قد (kg/m^2) محاسبه شد. ارتباط بین متغیرهای تن سنجی مادر با وزن هنگام تولد بوسیله t-test مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: این مطالعه نشان داد که از نظر شاخص توده بدنی مادر قبل از بارداری ۳۲ نفر (۱۰/۷٪) از مادران دارای $\text{BMI} < 19/8$ ، ۱۸۵ نفر (۶۱/۷٪) دارای $\text{BMI} = 19/8 - 26$ و ۸۳ نفر (۲۷/۷٪) با $\text{BMI} > 26$ بودند. ۳۶/۳٪ از مادران وزن کمتر از ۵۵ کیلوگرم، ۴۸/۳٪ وزن بین ۵۵-۷۰ کیلوگرم و ۱۵/۳٪ بالای ۷۰ کیلوگرم بودند. ارتباط بین BMI و وزن مادرب قبل از بارداری با وزن هنگام تولد از نظر آماری معنی دار بود ($P = 0/001$). بین سن مادر در زمان بارداری با وزن هنگام تولد نوزاد ارتباط معنی داری وجود نداشت.

نتیجه گیری: شاخص توده بدنی و وزن مادر قبل از بارداری می تواند بعنوان دو عامل تن سنجی مهم در ارتباط با وزن هنگام تولد باشند. بنابراین توصیه می شود زنان قبل و در طول بارداری راهنمایی های لازم را دریافت نمایند تا میزان تولدهای HBW و LBW در جامعه کاهش یابد.

کلمات کلیدی: شاخص توده بدنی، وزن هنگام تولد، نوزاد، تن سنجی، مادر باردار

پذیرش: ۸۵/۷/۱۷

دریافت: ۸۴/۱۲/۴

مقدمه

بر آورد شده است که ۱۱٪ از کل نوزادان تازه متولد در کشورهای در حال توسعه کمی وزن هنگام تولد دارند [۱]. وزن هنگام تولد یکی از عوامل مهم تاثیر گذار بر مرگ و میر نوزادی و بعد از نوزادی است [۲]. نوزادان با وزن کمتر از وزن استاندارد حدود

۵-۱۰ بار بیشتر از نوزادان در سال اول زندگی می میرند و اگر زنده بمانند ممکن است رشد ونمو آنان دچار اختلال شود. نوزادان با وزن زیادتر از وزن استاندارد دو بار بیشتر احتمال دارد در ۲۸ روز اول زندگی فوت کرده و یا هنگام تولد دچار صدمه شده و یا در طفولیت دچار چاقی گردند [۳].